

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС ФІНАНСОВЕ ПРАВО

Томіна Вікторія Юріївна,
кандидат юридичних наук,
викладач кафедри
адміністративного права та процесу,
Одеський державний університет внутрішніх справ,
Україна, м. Одеса

УДК 342.951(477):35.073.526

УДОСКОНАЛЕННЯ ГАЛУЗЕВОГО ЗАКОНОДАВСТВА, НОРМИ ЯКОГО ВИЗНАЧАЮТЬ АДМІНІСТРАТИВНО- ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

У статті здійснено аналіз нормативних актів та практики здійснення адміністративно-правового забезпечення аудиторської діяльності в Україні. Доведено, що для підвищення ефективності адміністративно-правового забезпечення аудиторської діяльності необхідно усунути недосконалість правових актів. Обґрунтовано необхідність розробки та затвердження загальних засад державної політики в зазначеній сфері, що дозволить визначити шляхи подальшого розвитку аудиторської діяльності.

Ключові слова: аудиторська діяльність; адміністративно-правове забезпечення; аудитор; аудиторська організація; законодавство.

Томіна В. Ю., кандидат юридических наук, преподаватель кафедры административного права и процесса, Одесский государственный университет внутренних дел, Украина, г. Одеса.

Совершенствование отраслевого законодательства, нормы которого определяют административно-правовое обеспечение аудиторской деятельности в Украине

В статье проведен анализ нормативных актов и практики осуществления административно-правового обеспечения аудиторской деятельности в Украине. Доказано, что для повышения эффективности административно-правового обеспечения аудиторской деятельности необходимо

устранить несовершенство правовых актов. Обоснована необходимость разработки и утверждения общих принципов государственной политики в указанной сфере, что позволит определить пути дальнейшего развития аудиторской деятельности.

Ключевые слова: аудиторская деятельность; административно-правовое обеспечение; аудитор; аудиторская организация; законодательство.

Постановка проблеми. Розвиток сфери аудиторської діяльності та її стабільне функціонування безпосередньо пов'язані з рівнем ефективності її адміністративно-правового забезпечення.

Необхідність вивчення правових актів щодо адміністративно-правового забезпечення аудиторської діяльності в Україні є очевидною, адже їх детальний аналіз і з'ясування основних прогалин дасть змогу сформулювати надійну основу такої діяльності в Україні.

Актуальність теми. Аудиторська діяльність як один із видів підприємницької діяльності забезпечує реалізацію такої форми недержавного фінансового контролю, яка полягає в перевірці бухгалтерського обліку і фінансової звітності підприємств різних форм власності та з різними видами діяльності з точки зору їх достовірності й відповідності законодавству.

Частота порушень законодавства у сфері бухгалтерського обліку і фінансової звітності, економічні збитки від них залишаються значними, проте недосконалість законодавства у цій сфері зумовлює такі негативні наслідки. Крім того, така ситуація порушує стабільність економічної системи, погіршує інвестиційний клімат у країні, дестабілізує роботу підприємств, знижує рівень конкурентоспроможності економіки України та падіння обсягів іноземних інвестицій у вітчизняну економіку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Різні аспекти аудиторської діяльності розглядають у своїх працях О. Ф. Андрійко, Д. А. Бекерська, Л. К. Воронова, В. М. Дереконь, Л. Л. Кінащук, О. Є. Користін, А. А. Нечай, П. С. Пацурківський, Н. Ю. Пришва, Л. А. Савченко та інші.

Мета статті полягає в тому, щоб на основі аналізу вітчизняних і зарубіжних наукових джерел і галузевого вітчизняного законодавства окреслити сутність аудиторської діяльності, стан її адміністративно-правового забезпечення, а також сформулювати пропозиції щодо його вдосконалення.

Виклад основного матеріалу. Аудиторська діяльність відіграє важливе значення у функціонуванні ринкової економіки, є одним з важливих її елементів, запорукою стабільності й упевненості фізичних та юридичних осіб завдяки зниженню різноманітних фінансово-економічних ризиків. Отже, формування механізму правового та організаційного регулювання аудиторської діяльності в Україні є дієвим заходом створення гарантій від непередбачуваності діяльності суб'єктів ринку, що загалом формує фінансово-економічну безпеку держави.

Очевидно, що головна роль у механізмі ефективного адміністративно-правового забезпечення аудиторської діяльності належить правовим основам. Аналіз законодавства у сфері аудиторської діяльності засвідчив, що в ньому *de lege lata*, і *de lege ferenda* міститься ряд прогалин, недосконалих положень.

У вітчизняній юридичній науці панує думка, що вдосконалення законодавства повинно здійснюватись у таких напрямках:

- розробка концепції розвитку законодавства;
- розробка правових засад зовнішньої і внутрішньої політики;
- трансформація правової системи відповідно до міжнародних правових норм;
- запровадження попередньої експертизи законопроектів;
- стимулювання створення ринкової інфраструктури;
- розробка засад антимонопольної, регіональної економічної та податкової політики;
- розробка державної програми створення спеціальних (вільних) економічних зон;
- удосконалення бюджетного процесу;
- розробка засад середньо- та довгострокового (стратегічного) планування;
- регулювання банківської діяльності;
- удосконалення фінансової основи діяльності органів місцевого самоврядування;
- упорядкування діяльності органів виконавчої влади на регіональному та місцевому рівнях [1, с. 254].

Характеристика чинного законодавства України про аудиторську діяльність і світових тенденцій розвитку на ринках аудиторських послуг дозволяють дійти висновку, що існує нагальна потреба в удосконаленні галузевого законодавства у сфері аудиторської діяльності. Це пояснюється, з одного боку, застарілістю чинного законодавства, а з іншого, – дотеперішнім неврахуванням законодавцем особливостей функціонування ринку аудиторських послуг на Заході.

Правове закріплення механізму функціонування та розвитку аудиторської діяльності викликане необхідністю адаптації вітчизняного галузевого законодавства до європейських стандартів, зокрема до положень Директиви 2006/43/ЄС, які пріоритетно закріплюють принципи аудиторської діяльності й рекомендують запровадження механізмів державного регулювання цієї діяльності.

По-перше, у законодавчому акті регулювання аудиторської діяльності необхідно чітко закріпити положення, що регламентують засади такого принципу аудиторської діяльності, як незалежність аудиторів та аудиторських організацій. При цьому йдеться не про звичайне декларування цього принципу, закріплення якого, очевидно, вимагається у вступних частинах закону (наприклад, у преамбулі) [2, с. 180], а про законодавче закріплення певних обмежень для аудиторської діяльності, які становлять загрозу цьому принципу. Як справедливо наголошує Н. Ф. Лата, за своєю сутністю адміністративна нормотворчість зводиться, зокрема, до закріплення в законах державної волі, в основу якої покладено сформовані потреби та інтереси суспільства і держави [3, с. 17]. Ефект такого законодавчого визначення полягає в тому, що суспільство – а саме інвестори, користувачі аудиторських послуг – також знатимуть межі принципу незалежності аудитора та аудиторської організації.

По-друге, у законодавчому акті регулювання аудиторської діяльності необхідно не тільки задекларувати, а й відтворити зміст принципу конфіденційності (аудиторської таємниці). Пов'язано це з тим, що у вітчизняних наукових дослідженнях наголошується на необхідності розгляду аудиторів та аудиторських організацій як суб'єктів детінізації економіки, які мають виконувати публічні функції або щонайменше тісно співробітничати з правоохоронними органами. Оскільки зазначені позиції суперечать одному з вихідних принципів аудиторської діяльності, слід не допустити їх неправильне тлумачення правоохоронними органами, які в силу наданих їм публічних прав можуть вимагати від аудиторів та аудиторських організацій надання їм інформації, яка, по суті, має конфіденційний характер.

Отже, пропонуємо в окремій статті закону про аудиторську діяльність дати визначення аудиторської таємниці як будь-яких відомостей і документів, отриманих (або) складених аудитором чи аудиторською організацією при здійсненні аудиту та наданні аудиторських послуг.

З огляду на зміст міжнародних актів у законі необхідно визначити й винятки щодо тих відомостей, які до аудиторської таємниці не належать. Йдеться про відомості, розголошені особою, щодо якої здійснювався аудит, та про їх розголошення з її згоди; даних про укладення договору про обов'язковий аудит.

Водночас аудитор і аудиторська організація не мають права передавати відомості й документи, які становлять аудиторську таємницю, третім особам або розголошувати ці відомості чи дані документів без письмової згоди на це особи, щодо якої здійснювався аудит або надавались аудиторські послуги.

По-третє, у законі про аудиторську діяльність необхідно чітко врегулювати основи контролю якості роботи аудиторів та аудиторських організацій. Така норма також відповідатиме вимогам сучасних тенденцій у регулюванні аудиторської діяльності у розвинутих країнах.

Так, аудитор та аудиторська організація зобов'язані встановити та дотримуватись правил внутрішнього контролю якості роботи. Принципи здійснення внутрішнього контролю якості роботи визначаються стандартами аудиторської діяльності. Крім того, аудитор та аудиторська організація зобов'язані проходити зовнішній контроль якості роботи, зокрема надавати всю необхідну інформацію та документацію. При цьому предметом зовнішнього контролю якості роботи є дотримання аудитором та аудиторською організацією вимог законодавства про аудиторську діяльність, стандартів аудиторської діяльності, кодексу професійної етики аудиторів.

Зазначимо, що з огляду на необхідність запровадження державно-регулюючих механізмів щодо аудиторської діяльності, можливо сформулювати норму, за якою зовнішній контроль якості роботи аудиторів та аудиторських організацій здійснюється саморегулювальною організацією, а зовнішній контроль якості роботи аудиторів та аудиторських організацій, що здійснюють обов'язковий аудит бухгалтерської (фінансової) звітності певних осіб,

здійснюється як саморегульованою організацією, так і уповноваженим державним органом з контролю та нагляду.

У законі варто визначити й основні принципи проведення зовнішнього контролю якості роботи аудиторів та аудиторських організацій. Такі перевірки повинні бути плановими й здійснюватись щонайменше один раз на п'ять років (з огляду на строковість сертифікації аудитора). Планові перевірки аудиторів та аудиторських фірм повинні здійснюватись частіше, наприклад, один раз на три роки саморегульованою організацією та один раз на два роки уповноваженим державним органом.

Позапланові зовнішні перевірки якості роботи аудитора чи аудиторської організації можуть бути обґрунтовані винятково скаргами на дії (бездіяльність) аудитора чи аудиторської організації, в яких викладаються обґрунтовані міркування й підтвердження такої дії (бездіяльності), яка пов'язана з порушенням вимог законодавства про аудиторську діяльність, стандартів аудиторської діяльності чи норм кодексу професійної етики аудиторів.

По-четверте, у зв'язку з переходом України до міжнародних стандартів аудиту актуалізується проблема якісного правового забезпечення аудиторської діяльності. Зокрема, у низці міжнародних актів установлені вимоги укладання аудитором (аудиторською організацією) договорів страхування професійної відповідальності з покриттям, достатнім для задоволення потенційних претензій, які можуть висуватися у зв'язку з роботою аудитора, у розумному обсязі [4, с. 7].

Залежно від того, чи готовий страховик взяти на себе зобов'язання по відшкодуванню збитків у разі видачі аудитором чи аудиторською організацією неправильного аудиторського висновку, ризик може бути страховий або не страховий. З огляду на це, укладення договору страхування між страховиком та аудитором чи аудиторською організацією відбувається, якщо помилки при аудиті, передбачені договором, є можливими (тобто її настання має вірогідний і незалежний від волі аудитора характер) і випадковими (наперед ні настання її, ні сила впливу не відомі, але передбачаються) [5, с. 343]. В іншому разі виникають підстави до застосування заходів адміністративної відповідальності.

З огляду на наведене вище, варто також більш детально зупинитись на питаннях удосконалення контрольно-наглядових механізмів за аудиторською діяльністю.

У Концептуальній основі контролю аудиторської діяльності в Україні, затвердженій рішенням Аудиторської палати України від 27 вересня 2007 р. (далі – Концептуальна основа контролю), справедливо наголошено, що характерною рисою професії незалежного аудитора є прийняття відповідальності перед громадськістю, яка для аудиторів охоплює, насамперед, клієнтів, кредиторів, уряд, інвесторів, а також інших осіб, які покладаються на об'єктивність і чесність аудиторів з метою підтримки впорядкованого ведення підприємницької діяльності [6]. Аудиторською палатою України визнано, що аудитор відіграє важливу роль у суспільно-економічних процесах і є відповідальним за свою діяльність.

Однак у документі є, на наш погляд, хибні тези щодо того, що робота аудитора набула протягом останніх років позитивної репутації. Аналіз зарубіжного досвіду свідчить, що по суті зміст Концептуальної основи контролю далі спрямований на те, аби уникнути дискусії щодо можливості/необхідності запровадження елементів державно-управлінського характеру в адміністративно-правовому регулюванні аудиторської діяльності.

У Концептуальній основі контролю обґрунтовано потребу вдосконалення процесу саморегулювання аудиторської діяльності, але не надано пропозиції, які б дозволили розглядати в системі органів контролю за аудиторською діяльністю інші, окрім Аудиторської палати, альтернативні органи такого контролю. Слід також наголосити, що зазначений акт має й методологічні недоліки, оскільки не містить конкретних показників розвитку ринку аудиторської діяльності, що свідчить про її декларативність.

Потреба в прозорості регуляторного впливу держави на сферу аудиторської діяльності є вкрай необхідною, як, до речі, й потреба самого впливу держави на ринок аудиторських послуг. В умовах світового розвитку вітчизняна аудиторська діяльність не може залишатися саморегульованою. Однак використання державними органами жорстких регуляторних заходів щодо вітчизняного ринку аудиторських послуг є неприпустимим.

Для вітчизняної системи адміністративно-правового забезпечення аудиторської діяльності доцільним є формат відносин з державою, що проявляється в можливості функціонування ринкових механізмів, гарантованих державою, а також законодавчо визначених і нормативно закріплених повноважень регуляторних органів.

Не менш важливим є питання законодавчого закріплення системи контролюючих органів, які наділені управлінськими й контролюючими повноваженнями та визначають зміст регуляторного впливу держави на сферу аудиторської діяльності.

На нашу думку, державне регулювання аудиторської діяльності має бути покладене на уповноважений орган, яким може бути Міністерство фінансів України. Функціями державного регулювання аудиторської діяльності, які потенційно можуть реалізуватись Мінфіном України, є: розробка державної політики у сфері аудиторської діяльності; аналіз стану ринку аудиторських послуг в Україні; нормативно-правове регулювання у сфері аудиторської діяльності; здійснення правового нагляду за аудиторською діяльністю; формування ради з аудиторської діяльності (комісії по зовнішньому контролю якості); притягнення аудиторів і аудиторських організацій до адміністративної відповідальності (через місцеві виконавчі органи).

Рада з аудиторської діяльності (комісія по зовнішньому контролю якості) створюється при Мінфіні України та реалізує такі функції:

- розглядає питання державної політики у сфері аудиторської діяльності;
- розглядає проекти національних стандартів аудиторської діяльності та інших нормативних актів Аудиторської палати України, надає рекомендації для їх затвердження або зауваження, які мають бути враховані;

- веде реєстр аудиторських організацій та аудиторів;
- оцінює діяльність саморегульованого органу щодо здійснення зовнішнього контролю якості роботи аудиторів та аудиторських організацій і за потреби дає рекомендації з цього приводу;
- здійснює зовнішній контроль якості роботи аудиторів і аудиторських організацій, що проводять обов'язковий аудит;
- затверджує рішення саморегульованого органу про виключення аудитора або аудиторської організації з реєстру аудиторів та аудиторських організацій або анулювання сертифіката аудитора або ухвалює своє рішення з цього приводу;
- за результатами здійснення зовнішнього контролю якості роботи аудиторів і аудиторських організацій, що проводять обов'язковий аудит, звертається до саморегульованої організації з матеріалами, що можуть бути підставою для застосування стягнень;
- затверджує рішення саморегульованої організації про накладення стягнень на аудиторів і аудиторські організації, що проводять обов'язковий аудит, або ухвалює за результатами розгляду своє рішення.

Відповідно до цієї концепції необхідно внести зміни й до складу Аудиторської палати України, перетворивши її в суто саморегульований орган і забезпечивши членство в ній винятково аудиторів чи представників аудиторських організацій.

Запропонований нами стан регуляторного впливу держави на ринок аудиторської діяльності повинен в обов'язковому порядку супроводжуватись діяльністю неурядових організацій, що переймаються інтересами як аудиторів, так і їх клієнтів.

Оптимальне правове регулювання адміністративно-правового забезпечення аудиторської діяльності та забезпечення його послідовного і взаємоузгодженого впровадження, на нашу думку, пов'язується зі змістом нового Закону України «Про аудиторську діяльність» як основного галузевого законодавчого акта, що має визначати філософію економіко-правових відносин у сфері аудиторської діяльності.

Хоча ми критично ставимося до окремих положень як чинного, так і перспективного Закону України «Про аудиторську діяльність». Вважаємо, що реформування сфери аудиторської діяльності з точки зору її адміністративно-правового забезпечення мають бути залучені: аудитори та аудиторські фірми; саморегульовані організації аудиторів; представники Аудиторської палати України; представники державних органів; науковці в галузі аудиту.

Оптимізація адміністративно-правового забезпечення аудиторської діяльності в Україні має здійснюватися, на нашу думку, за такими напрямками: закріплення принципів аудиторської діяльності; визначення порядку здійснення процедур контролю якості роботи аудиторів та аудиторських фірм; нормативне визначення процедури щодо укладання аудитором (аудиторською фірмою) договорів (надання послуг, страхування професійної відповідальності); удосконалення правового статусу уповноваженого органу державного регулювання аудиторської діяльності (Мінфіну України); саморегулюючих організацій

(Аудиторської палати України); органу громадського нагляду за аудиторською діяльністю (комісії по зовнішньому контролю якості).

Переконані, що основним шляхом удосконалення діяльності у досліджуваній сфері є розробка та прийняття Закону України «Про аудит та аудиторську діяльність». Структура цього нормативного акта повинна містити такі елементи, як:

Преамбула.

Розділ 1. Загальні положення (визначення основних термінів, правова основа, принципи та засади здійснення аудиторської діяльності).

Розділ 2. Набуття права на заняття аудиторською діяльністю. організаційні форми аудиторської діяльності.

Розділ 3. Сертифікація аудиторів і реєстр аудиторських фірм та аудиторів.

Розділ 4. Аудиторська палата України.

Розділ 5. Договір на проведення аудиту та надання інших аудиторських послуг.

Розділ 6. Порядок проведення аудиту.

Розділ 7. Порядок надання інших аудиторських послуг.

Розділ 8. Права та обов'язки аудиторів і аудиторських фірм.

Розділ 9. Відповідальність аудиторів та аудиторських фірм.

Розділ 10. Зупинення та припинення права на заняття аудиторською діяльністю.

Розділ 11. Здійснення в Україні аудиторської діяльності аудиторами іноземної держави. Особливості статусу аудиторів іноземної держави.

Розділ 12. Прикінцеві положення.

Висновки. 1. Основоположними чинниками впливу на ефективність забезпечення аудиторської діяльності є: правові, економічні, політичні, організаційні, соціальні, індивідуальні та ін. Брак чітких положень як чинного, так і перспективного законодавства щодо форм адміністративно-правового забезпечення аудиторської діяльності, зокрема контрольного характеру, свідчить про те, що Україна поки що не сприймає світові тенденції в регулюванні цієї діяльності.

2. Слід розробити та затвердити загальні засади державної політики в зазначеній сфері, що, у свою чергу, дозволить чітко визначити шляхи подальшого розвитку аудиторської діяльності.

3. Оптимізація адміністративно-правового забезпечення аудиторської діяльності в Україні має здійснюватися за такими напрямками: закріплення принципів аудиторської діяльності; визначення порядку здійснення процедур контролю якості роботи аудиторів та аудиторських фірм; нормативне визначення процедури щодо укладання аудитором (аудиторською фірмою) договорів (надання послуг, страхування професійної відповідальності); удосконалення правового статусу уповноваженого органу державного регулювання аудиторської діяльності (Мінфіну України); саморегулюючих організацій (Аудиторської палати України); органу громадського нагляду за аудиторською діяльністю (комісії по зовнішньому контролю якості).

Список літератури:

1. Рябченко О. П. Держава і економіка: адміністративно-правові аспекти взаємовідносин : монографія / О. П. Рябченко. – Харків : Вид-во Ун-ту внутр. справ, 1999. – 304 с.
2. Кашанина Т. В. Юридическая техника в сфере частного права : учеб. пособ. / Т. В. Кашанина. – Москва : НОРМА, 2009. – 288 с.
3. Лата Н. Ф. Адміністративно-правове регулювання нормотворчої діяльності органів виконавчої влади : дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 / Н. Ф. Лата ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – Київ, 2004. – 202 с.
4. Рекомендації щодо політики у сфері бухгалтерського обліку та аудиту. Витяг зі звіту Світового Банку «Про стан дотримання стандартів та кодексів» // Аудитор України. – 2009. – № 13-14. – С. 163-164.
5. Кінащук Л. Л. Організація та правове регулювання аудиторської діяльності в системі фінансового контролю в Україні / Л. Л. Кінащук. – Кіровоград : КОД, 2010. – 460 с.
6. Концептуальна основа контролю аудиторської діяльності, затверджена рішенням Аудиторської палати України від 27 верес. 2007 р. № 182/3 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.apu.com.ua/files2/cq_konc_osn.doc.
7. Яковчук М. Ю. Адміністративно-правове регулювання страхової діяльності в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / М. Ю. Яковчук ; Нац. ун-т Держ. податк. служби України. – Ірпінь, 2009. – 244 с.
8. Берлач А. І. Адміністративне право України : навч. посіб. для дист. навч. / А. І. Берлач. – Київ : Університет «Україна», 2005. – 472 с.
9. Про аудиторську діяльність [Електронний ресурс] : Закон України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3125-12>.

Reference:

1. Riabchenko, O.P. Derzhava i ekonomika: administratyvno-pravovi aspekty vzaiemovidnosyn: monohrafiia. – Kh.: Vyd-vo Un-tu vnutr. sprav, 1999. – 304 s.
2. Kashanyna, T.V. Yurydycheskaia tekhnika v sfere chastnoho prava: ucheb. posob. – M.: NORMA, 2009. – 288 s.
3. Lata, N.F. Administratyvno-pravove rehuliuвання normotvorchoi diialnosti orhaniv vykonavchoi vlady: dys... kand. yuryd. nauk: spets. 12.00.07 / Kyiv. nats. torh.-ekon. un-t. – K., 2004. – 202 s.
4. Rekomendatsii shchodo polityky u sferi bukhgalterskoho obliku ta audytu. Vytiah zi zvituv Svitovoho Banku «Pro stan dotrymannia standartiv ta kodeksiv» // Audytor Ukrainy. – 2009. – № 13-14. – S. 163-164.
5. Kinashchuk, L.L. Orhanizatsiia ta pravove rehuliuвання audytorskoj diialnosti v systemi finansovoho kontroliu v Ukraini. – Kirovohrad: KOD, 2010. – 460 s.
6. Kontseptualna osnova kontroliu audytorskoj diialnosti, zatverdzhena rishenniam Audytorskoj palaty Ukrainy vid 27 veresnia 2007 roku № 182/3. Rezhym dostupu: www.apu.com.ua/files2/cq_konc_osn.doc.
7. Iakovchuk, M. Iu. Administratyvno-pravove rehuliuвання strakhovoi diialnosti v Ukraini: dys... kand. yuryd. nauk: 12.00.07 / Nats. un-t Derzh. podatk. sluzhby Ukrainy. – Irpin, 2009. – 244 s.
8. Berlach, A. I. Administratyvne pravo Ukrainy: navch. posib. dlia dyst. navch. – K.: Univer-sytet «Ukraina», 2005. – 472 s.
9. Zakon «Pro audytorsku diialnist». Rezhym dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3125-12.72-78>.

Tomina V. Y., candidate of Law, lecturer in administrative law and procedure of the Odessa State University of Internal Affairs, Ukraine, Odesa.

Improved sectoral legislation, rules which define the administrative audit framework in Ukraine

The development of the scope of the audit and its stable functioning is directly related to the level of efficiency of its administrative and legal support.

The introduction of market economy in Ukraine accompanied by the development of these types of entities that protect the interests of users of financial and other economic information. Auditing as one of the types of business ensures the implementation of such a form of non-state financial control, which is to review accounting and financial statements of different enterprises and different activities in terms of their reliability and compliance with the law.

To implement effective public policy in auditing activity necessary to improve its administrative and legal framework, to which we have included the following elements: a system of special legislation authorized public authorities, their legal status, the relationship between them and the powerful mechanism of influence on the relevant social relations.

Researchers, lawyers focused on the analysis of domestic legislation addressing the theoretical issues of audit works based on domestic and Russian scientists in the field of finance.

The purpose of the article is that based on the analysis of domestic and foreign scientific, journalistic sources and industry domestic law to investigate the nature of audit, analyze the current state of administrative and legal support audit activities and to formulate proposals for its improvement through the introduction of changes to the industry legislation and practice.

Auditing plays an important in the functioning of the market economy, is one of the important elements that guarantee stability and confidence of individuals and entities by reducing a variety of financial and economic risks. Thus, the formation mechanism of legal and organizational audit regulation in Ukraine has a leverage creating safeguards against the unpredictability of market players, which forms the general financial and economic security.

The analysis of trends improvement of administrative and legal support audit activity in Ukraine led to the following conclusions:

1. Based on analysis of regulations and practice of administrative and legal support audit activity reasonably conclude that the fundamental factors of influence on its effectiveness are: legal, economic, political, institutional, social, personal, and others. Lack of clear provisions as current and prospective legislation on forms of administrative and legal support audit activity, in particular control character indicates that Ukraine is not yet perceived global trends in the regulation of this activity.

2. It is proved that to improve the administrative and legal support auditing activity necessary to eliminate imperfect acts, in particular their legislative and legal, economic, organizational and social.

3. It has been proved that the optimization of administrative and legal support audit activity in Ukraine should be in the following areas: consolidation principles auditing activities; determining the order of procedures of quality control of auditors and audit firms; definition of regulatory procedures for the conclusion of the auditor (auditing firm) contracts (services, professional liability insurance); improvement of the legal statute of authorized state audit regulation (Ministry of Finance of Ukraine); self-regulatory organizations (Audit Chamber of Ukraine); authority public auditor oversight (Commission for external quality control).

Key words: auditing; administrative and legal framework; the auditor; the audit organization; legislation.

Надійшла до редколегії 03.12.2015 р.